

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
Rețeauă nestrancată nu se primesc. Manuscrisurile nu se restituie.
Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
Inserate mai presede în Viena E. Moser, Haasenstein & Vogler (Otto Moser), H. Schalek, Alois Herndl, M. Dukas, A. Oppelik, J. Donnerberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Dohde; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiunilor: o serie armand pe o coloană 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicație. Publicări mai dese după tariful și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o seră 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU LV.

„Gazeta“ ese în fiă-care și Abonamente pentru Austro-Ungaria: Pe un an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 fr. N-rii de Duminecă 8 franci. Se prenumără la toate oficiile poștale din într și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov: a administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiul I.: pe un an 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Ună exemplară 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 169.

Brașov, Vineri, 31 Iulie (12 August) 1892.

1892.

Combaterea „agitatorilor“.

Brașov, 30 Iulie v.

În legătură cu cele ce le-am vă desfășurat la locul acesta, priitorii la veleitățile pentru crearea unui „modus vivendi“ între Maghiari și Români, ce le nutresc unii politici din București, vom să vorbim astăzi despre o asemenea aparițiune în sinul unor politici unguri, cari la rândul lor deși cu mare sfială, se ocupă de aceeași cestiune.

Numai de curând „Neues Pester Journal“ ună diar, care, deși mai independent în părerea sale, întreține totuși legături strinse cu cercurile guvernamentale unguresci s'a încercat a desfășura un fel de program pentru viitoră procedere a guvernului în combaterea „agitatorilor“.

Acastă combatere o pretinde înainte de toate nimitul diar din Pesta, în numărul său dela 9 a lunei curente, ca un postulat al „tăriei statului ungar“, ce este condiționată de situațiunea europeană; apoi continuă astfel:

„Guvernul unguresc trebuie să fiă pătruns de idea, că statul ungar nu mai este cel din anii șesedece, că posedă aș destulă putere și autoritate, spre a pași cu toată energia în contra unor anumite agitațiuni, dér că tocmai pentru aceea trebuie să fiă și capabil, ca tuturor acelora, cari vor să se apropiă de el cu bună intențiune, să le facă acastă apropiare și posibilă.“

„Nu e permis“ — continuă „N. P. Journal“, — „ca vocea estremiștilor, fiă din ori-ce tabără, să exercite vr'o influență hotărătoare asupra deciziunilor guvernului. Estravaganțele șoviniste de o parte și de alta pot numai să complice situația și să îngreuneze ori-ce soluțiune priinciosă. Ațitărilor ultraiștilor români trebuie să li-se opună liniște și veghiare con-

sciă de sine. Dér nici purtarea naționalilor noștri mâncători de foc (naționale Feuerschlucker) nu e permisă să exercite o influență hotărătoare asupra atitudinii guvernului. Nu punctul de vedere român, nici cel exclusiv ardelen, ci numai punctul de vedere mai înalt de stat, care dominează toate facțiunile și fracțiunile, trebuie să fiă decizător.“

Sub punctul de vedere „exclusiv ardelen“, foia peștă înțelege curentul șovinist maghiar din Ardél, despre care a vorbit nu de mult și „Correspondance hongroise“.

„Opiniunile privitoare la organizația statului ungar“ — scriea acastă corespondență — „sunt așa de divergente între Români și Unguri, încât nu ne putem gândi a încheia un compromis între cele două rasse. Dér „mundus se expediet“ — să lăsăm ca timpul să apropie punctele noastre de vedere divergente, cari pentru moment par a nu se pute împăca între sine. În momentul unui pericol comun multe lucruri, cari astăzi par imposibile, devin lucruri de-a doua ordine și se realizează fără dificultate. Așteptând dér, să desfășurăm forțele noastre interioare, și în scopul acesta, să stabilim între noi un modus vivendi spre a face imposibilul iredentiștilor români și șovinistilor maghiari de-a produce turburări și de-a otrăvi antagonismul celor două rasse în așa măsură, ca în momentul luptei contra unui inamic comun forțele noastre să se găsească paralizate. Sperăm că guvernul unguresc va înțelege misiunea europeană a Ungariei și că va judeca cestiunea română din punct de vedere mai înalt, decât șovinistii Transilvâniei, cari nu cunosc decât patriotizmul local.“

E vorba aici de exclusivismul neimpăcat al Maghiarilor ar-

delen. De acesta vorbește și „N. P. Journal“ și pe acesta îl combate acum și „Pesti Hirlap“, căci compromise numai „marea cauză“ a maghiarismului prin escentricitățile sale.

Guvernului unguresc i-se dă sfatul să nu se lase a fi influențat nici de curentul șovinist din Ardél. Dér, pe când i-se cere să combată cu totă puterea și energia pe preinșii „agitatori“ români, „naționali mâncători de foc“ dela Turda, Clușiu, Deșiu etc. rămân cruțați, față cu ei i-se recomandă guvernului numai o atitudine pasivă.

Adoptându-se de cabinetul Szapary ideile desfășurate de „N. P. Journal“, lucrurile ar rămân dér tot acolo unde sunt, afară de rezultatele preinșei „combatere“ energice a Românilor. Ațitătorii și turburătorii din tabera maghiară ar pute continua lucrarea lor herostratică, fără a da de piedecă séu a fi chiar pedepsiți.

Așa se pregătesc în Pesta acela „modus vivendi“, care ar ave să îmblândească divergențele, și să le neutralizeze pentru momentul luptei contra unui inamic comun!

CRONICA POLITICĂ.

— 30 (11) August.

Despre meetingul de protestare din Paris contra esecutiunilor din Sofia telegraful aduce șocirea, că a fost foarte reușit. Au luat parte mai mulți de 3000 omeni. În fruntea mișcării a stat însuși Rochefort, scriind înainte în diarul séu „Intransigeant“, că principele Ferdinand al Bulgeriei este un căleu. Meetingul s'a ținut în Cirque Fernando. Au ținut vorbiri Laisant, Roche, Paulin, Mery, Millevoeye. Goussot și Barés. În invitațiile tinerilor socialisti se dicea între altele: „Scopul nostru este de-a ne exprima disprețul față cu lașul căleu Stambulov și față cu vrednicul seuto-

varăș Ferdinand Coburg, pentru orolul împătrită din Sofia“. La meetingul însă au luat parte și „Comité central d'amnestie“ și „Comité central intransigeant socialiste“, apoi socialistii tuturor arondismentelor din Paris. La mișcarea din oraș s'a alăturat numeroșe societăți socialiste din provinciă. Diarele „Lanterne“, „Bataille“ și „Intransigeant“ atacă și critică aspru pressa maghiară, care apără tirania lui Stambulov și a „principelui pribeg“. În vorbirea sa deputatul Granger dice, că „fapta criminală a lui Ferdinand este un adevărat doliu pentru civilizațiunea vécului“, ér Goussot se exprimă astfel: „Acest Ferdinand este cea individualitate tristă, care pe când în Bulgaria se sevără crime, el umblă cu limba scosă pe la curțile europene, recomandându și mâna prințeselor, aceea mâna, care e cu desăvârșire străbatută și înroșită de umeșela sângelui.“ În ordinea de și primită cu unanimitate, se dice: „Declarăm, că aceste (esecutiunile) calcă hotarul legilor omenești și atrag asupra lor acel odu și cea răsunare, ce o merită trădătorii, lași și tiranii“. — Meetingul s'a sfârșit prin strigări de „Vive la Republique“ și „Vive la Rusie“.

O telegramă din Londra spune, că discursul tronului a fost foarte scurt; el observă, că lucrările legislative fiind terminate înainte de disolvarea ultimului parlament, nu este nevoie, ca noul parlament să lucreze într'o sesiune așa de înaintată; speră, că în sesiunea viitoare se vor realiza progrese folositoare și avantajoșe. După discursul tronului, camera comunelor a început discuția adresei. Cățiva oratori au felicitat guvernul pentru succesele sale legislative și au invitat opoșiția a se rosti asupra proiectului de home-rule. D. Asquith a depus un amendament la adresă, care declară, că un guvern trebuie să aibă încrederea țării și a camerei; guvernul actual însă nu o posedă.

„FOLETONULU GAZ. TRANS.“

Colegiul meu.

de Emile Zola.

(Urmare).

Orașul Aix este un vechiu oraș parlamentar, unde trăiesc încă o vechi nobleță de advocați. Acastă nobleță trăește izolată până în anii din urmă, diviziunile sociale au rămas mari în acest oraș. De aceea familiile nobile, nu și trimis copiii la colegiu. Acesta nu este bine. Trebuie să adagem, că instrucțiunea religioasă n'are în colegiu desvoltarea, ce-o doresc familiile practicante; se împlesc acolo datoriile stricte, dér nu mai mult; și chiar cuminecarea la sârbători mari este facultativă. Nobilii au adoptat deci ore-cari case religioșe de prin prejur, ună colegiu ținut de iesuiți și situat foarte departe, ér înainte de toate preferit. Așadér elevii cari aparțin nobleței sunt foarte rari în co-

legiul dela Aix. În timpul meu am numărat cel mult de cece. Ni-se spune însă, că numărul cresce din an în an.

Nimic mai interesant de a studia, ca acastă mică lume dintr'ună colegiu. Când un copil într'acolo pte fi sigur, că se va pute învăț în lume. Acolo societatea este reprezentată în mic. Este amestecătura cea mai democratică ce și-o pte închipui omul. Diferențele sociale se șterg și am băgat chiar de sémă, că un fiu de nobil riscă mai mult de-a fi bătut, ca un fiu de țeran. La colegiu nu se cunoște decât superioritatea pumnilor mari. Dictatorul curții este acel băiat mare și frumos, care sare mai departe decât ceilalți și care asvêrle mingea cu o putere și cu o grație particulară. Se apropie de societățile primitive, cestiunile de situațiune dobândite dispar; un copil nu este decât un mic cetățen al republicii școlare, condamnat la aceleași datorii, trăind aceiași viață, nebucurându-se de nici un privilegiu. Adevărat, că acastă republică nu există

decât grație puterii absolute a provolului.

De sigur răutatea era mare la colegiul din Aix. Se tutuiau*) dér se băteau. Noi veniți își plătesc intrarea cu câteva bătăi. Unii rămân pentru totdeauna de risul celorlalți. Omul este în fond copil, și copilul își are însușirea, că nu scie să se prefacă, el se aruncă asupra inamicului lui și-l mușcă. Pentru un observator, sunt o mulțime de note prețioșe de luat în aceste stabilimente unde cresce generația de mâne în afară de convențiile sociale, desfășurându pottele libere în mijlocul nepăsării copilăriei. Omenii numai sunt împărțiți pe ioi pe coala prin avere, născerea și talentul lor; nimic alte de cât nise tineri dobitoce slobođite în viață, învățându esistența în comun, fără a ascunde încă nimic din natura lor.

* * *

Ei bine, după mine, acesta face

viața de colegiu prețioșă. Când ai un fiu, n'ar trebui să mai stai la îndoială nici un moment, acolo trebuie să-l așed.

Pte că studiile lasă de dorit, pte că s'ar învăța mai mult și mai iute, având profesori în casă. Dér în casă, nu se nvață viața. Copilul se bată și să fiă bătut, să sufere și să facă să sufere, să se desmetecască astfel, ca să aibă piciorul și inima solide, când va intra în societate în adevărată și marea societate! Toți băieții, cari se cresc în casă în fustele mamelor lor, rămân fete. Fără îndoială, că în colegiu se pot contracta pe viitor vițuri, sunt inlesniri spre lene, inclinări fatale spre minciună. Dér trebuie să spunem fără șovăire, că copii, cari devin răi în colegiu, sunt aceia, cari ar fi devenit răi ori unde. Acolo la colegiu se fac omeni de nimic, pe când acasă ar fi eșit din ei nise ipocriți. Colegiul fortifică și bronză naturile bune. Acesta este destul.

(Va urma).

*) Se adresau unii altora în vorbire cu „tu“.

Cursul pletei Braşov

din 11 Augustă st. n. 1892

Table with exchange rates for various currencies like Banconote românesce, Argintă românească, Napoleon-d'ori, etc.

Cursul la bursa din Viena

din 10 Augustă a. c. 1892

Table with financial data from the Vienna stock exchange, including rates for gold, paper, and various securities.

Table with gold and silver prices, including 'Renta de aur austriacă', 'Losuri din 1860', and 'Acţiunile băncii austro-ungare'.

Nr. 5390/1892. 906,3-3.

PUBLICAŢIUNE.

Din incidentul izbucnirii colerei în Rusia, pot eventualmente să se ivescă şi pentru patria noastră...

1. În fiă-care hotelul şi ospătăria are de a se executa o fundamentală cu rădire a latrinelor...

Grămădirea rămăşişelor din bucătărie, a gunoii şi a altor necurătenii, care participă la infectarea aerului...

În curţi, unde sunt cîmbare puse pentru conservarea urinului, are de a se presăra împrejurimea astorîfelui de ciubare...

de gaz şi fiă-care ciubăr are de a se goli după fiă-care 48 de ore.

Curăţirea latrinelor în hoteluri şi ospătării are de a se efectui cel puţin după fiă-care 14 zile.

2. Fiă-care ôpe sosită în Braşov, aibă acesta locuinţa în hotelul său în case private, este de a se supune unei controlre referitoare la sănătatea sa...

3. Vîndarea remediilor de nutri-mînt şi bînturilor stricaciöse şi falsificate; vîndarea pîmelor necîpte...

Se observă totdeodată cumcă manţinerea acestor prescripse se va controla din partea acestei autorităţi...

Braşov, 1 Augustă 1892.

Capitanatul oraşenesc.

Nr. 526-1892.

907,2-1.

PUBLICAŢIUNE

Construirea unei noue pivniţe de ghiată în spitalul public de aici, în-cuviinţată de înaltul ministeriu de interne...

Pertractarea de oferte se va ţine Marţi în 23 Augustă n. c. la 11 ore a. m. la subsemnatul oficiu...

Preliminarul de spese stabilit de locurile înalte este de 2258 fl. 61 cr., ér oferentul are de a declara...

Planul, preliminarul de spese, precum şi condiţiunile mai detaliate ale ofertei şi ale coustruirei se pot vedé şi copia în decursul ôrelor obiçnuite oficiale...

Braşov, 10 Augustă 1892.

Oficiul economic oraşenesc.

Avisu d-loru abonati!

Rugăm pe d-nii abonaţi ca la reînnoirea prenumeraţiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal şi numerii de pe fâşia sub care au primit diarul nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, să binevoiască a scrie adresa amuritu şi să arate şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilă din 1 Mai 1892.

Large table with train schedules and fares between various stations like Budapesta, Braşov, Sibiu, etc. Includes columns for train types, times, and prices.

Nota: Numerii încadraţi cu linii gröse însemnăză ôrele de nôpte.